

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra řízení

Teze k diplomové práci

Management regionálního rozvoje

Martina Malíková

© 2015 ČZU v Praze

Management regionálního rozvoje

Regional Development Management

Souhrn

Práce je zaměřena na management regionálního rozvoje v Plzeňském kraji. Důležitým aspektem práce je využívání dotačních prostředků malými a středními podniky primárně působícími ve zpracovatelském průmyslu a vytyčení regionálních aktérů, kteří nabízejí těmto subjektům možnosti podpory. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části je popsán regionální rozvoj a jeho vybrané teorie, regionální politika EU a ČR a nástroje této politiky. V praktické části je nejprve charakterizován Plzeňský kraj a poté úspěšnost MSP v čerpání dotací na území Plzeňského kraje. Další část praktické části se zabývá návrhem konkrétních opatření, která přispějí k rozvoji daného regionu.

Klíčová slova:

management, region, regionální rozvoj, Plzeňský kraj, malé a střední podniky, dotace, Operační program podnikání a inovace

ÚVOD

Tématem diplomové práce je Management regionálního rozvoje v Plzeňském kraji. Každý region, nejen v České republice, usiluje především o konkurenceschopnost. Pro dnešní dobu jsou charakteristické dynamické změny, na které by měl management regionů pružně zareagovat. Do role zde vstupuje stát, obce, města, kraje, ale také veřejnost a další široký počet regionálních aktérů. Každý z těchto hráčů ovlivňuje více či méně podnikatelské prostředí. Každý region má svá místní specifika, která je nutné zohlednit. Pro management regionálního rozvoje je stěžejní právě synergický efekt zapojených aktérů.

CÍLE

Podstatou práce je zmapování čerpání dotačních prostředků podnikatelskými subjekty na území Plzeňského kraje a navržení nových opatření, která budou mít vliv na zvýšení úspěšnosti využití těchto prostředků, konkurenceschopnosti podniků a celého regionu.

Hlavním cílem práce je navrhnout konkrétní opatření, která povedou ke zvýšení využitelnosti, zefektivnění nástrojů a koordinace podpory pro MSP v Plzeňském kraji. Dílčím cílem práce je charakterizovat současný stav regionálního rozvoje a analyzovat nástroje, které se v jeho rámci v současné době v Plzeňském kraji používají nejvíce - tj. dotace z OPPI a investiční pobídky.

METODIKA PRÁCE

Téma bylo zvoleno na základě jeho aktuálnosti. Vzhledem ke své obsáhlosti bylo téma vymezeno primárně pro MSP podnikající ve zpracovatelském průmyslu a na území Plzeňského kraje. Plzeňský kraj byl vybrán, jelikož zde má autorka osobní i pracovní vazby. V práci byly využity znalosti, které byly získány studiem odborné literatury, příslušné legislativy a důvěryhodných internetových zdrojů. Teoretická část práce definuje základní pojmy, které se promítají do předmětu zájmu práce. V praktické části práce jsou využity běžné metody získávání potřebných dat. Jedná se především o kvantitativní analýzu potřebných dokumentů. Úvod praktické části se věnuje fyzicko-geografické a socioekonomické charakteristice cílového regionu. Následuje SWOT analýza, která vymezuje silné a slabé vnitřní stránky regionu, zároveň upozorňuje na vnější možné příležitosti a hrozby. SWOT analýza autorce umožnila nastínit eventuální možné budoucí zaměření na nejkritičtější oblasti. Dále byla provedena identifikace stakeholderů pro

zkoumanou oblast. Byly zanalyzovány subjekty působící v oblasti podpory rozvoje podnikatelského prostředí daného regionu. Na základě výsledků provedených analýz byla pozornost věnována nástrojům Agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest, tj. investičním pobídkám a dotacím. V této souvislosti byly stanoveny následující hypotézy: „Domnívám se, že investiční pobídky nejsou pro MSP vhodným nástrojem veřejné podpory. Zároveň význam investičních pobídek pro MSP na tvorbu nových pracovních míst je minimální.“ V případě analýzy OPPI byla stanovena následující hypotéza: „MSP v Plzeňském kraji nevyužívají dostatečně efektivně možnosti čerpání OPPI v porovnání s ostatními kraji ČR.“ Po vyvrácení či potvrzení budou navržena konkrétní opatření vycházející z metody „BEST PRACTICE“. Za pomoci vybrané metody budou identifikovány a implementovány nejlepší příklady a zkušenosti z praxe, které budou aplikovatelné pro vymezený region.

VÝSLEDKY A ZÁVĚRY

Práce je zaměřena na management regionálního rozvoje Plzeňského kraje. Vzhledem k tomu, že značný vliv na regionální rozvoj mají finanční nástroje, je velká část práce věnována analýze investičních pobídek a dotací z OPPI a jejich dopadu na rozvoj MSP působících ve zpracovatelském průmyslu v Plzeňském kraji. Záměrem této práce bylo navrhnout konkrétní opatření, která povedou ke zvýšení využitelnosti, zefektivnění nástrojů a koordinace podpory pro MSP v Plzeňském kraji. Teoretická část práce popisuje základní pojmy, které se promítají do předmětu zájmu práce. Praktická část se následně věnuje Plzeňskému kraji, deskripci regionálních aktérů zaměřených na podporu podnikání a analýze finančních nástrojů.

Pro účely druhé části práce byly stanoveny výše zmíněné hypotézy. Z praktické části vyplynul závěr, že malé a střední podniky využívají investiční pobídky ve velmi omezeném rozsahu. Tento trend neplatí pouze pro Plzeňský kraj, ale pro celou Českou republiku. Hlavní překážkou čerpání investičních pobídek MSP je minimální nutná výše investice. Druhá hypotéza se zabývala vlivem investičních pobídek a OPPI na tvorbu nových pracovních míst MSP. V letech 2007 - 2015 vytvořily MSP čerpající investiční pobídku v Plzeňském kraji pouze 55 pracovních míst. OPPI vygeneroval ve stejném období 1311 pracovních míst. Přínos investičních pobídek z hlediska tvorby pracovních míst MSP je tedy minimální.

Na základě provedené analýzy OPPI v letech 2007 - 2015 bylo zjištěno, že MSP v Plzeňském kraji nebyly v čerpání dotačních prostředků v programu OPPI příliš úspěšné. V rámci celorepublikového srovnání se výsledky podniků z Plzeňského kraje pohybují hluboko pod průměrem.

Možnou příčinou této skutečnosti může být nedostatečná informovanost podnikatelských subjektů o prostředcích, které je možné uplatnit na rozšíření, inovaci a vyšší konkurenceschopnost firem působících primárně ve zpracovatelském průmyslu.

Návrhová část práce obsahuje doporučení a nástroje, které mohou posílit čerpání dotačních prostředků v aktuálním období v programu OPPIK a zvýšit konkurenceschopnost a rozvoj regionu. Nástrojem, který povede k posílení propagace dotací, může také být vznik regionální platformy. Další navrhované opatření řeší nevyváženost koncentrace obyvatel a průmyslu v okresech mimo Plzeň-město. Obce a města v ostatních okresech mohou přilákat nové podnikatelské subjekty a navýšit počty volných pracovních míst za pomoci regionálních investičních pobídek. Další podpůrnou aktivitou v této oblasti by mohl být vznik nové průmyslové zóny. Financování této činnosti by mohlo být prostřednictvím dotačního programu *Podpora podnikatelských nemovitostí a infrastruktury*, který má v gesci Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.

Vhodnou aktivitou pro další rozvoj MSP by mohly být Kreativní vouchery. Tyto vouchery by podpořily spolupráci podniků a kreativců. Poslední návrhové opatření se věnuje problematice kvalifikované pracovní síly. V práci jsou popsány již probíhající aktivity, které usilují o podporu této problematiky. Novou možností podpory by mohl představovat dotační program, který podpoří vybudování středisek odborného praktického výcviku přímo ve firmách. Studenti tak během výuky získají praktické zkušenosti, pracovní návyky, ale také vazbu na konkrétního zaměstnavatele.

Celá práce měla poukázat na možnosti rozvoje regionu Plzeňský kraj. Stanovené hypotézy byly potvrzeny, což znamená, že je zde stále prostor pro další rozvoj nástrojů podpory a jejich lepší využití. Právě efektivnější čerpání dotačních prostředků povede ke zlepšení kvality života všech obyvatel. V závěru práce byly představeny možnosti rozvoje regionu a podnikatelského prostředí v Plzeňském kraji.

SEZNAM LITERATURY

BLAŽEK, Jiří a UHLÍŘ, David. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Vyd. 2., přeprac. a rozš. Praha: Karolinum, 2011. 342 s. ISBN 978-80-246-1974-3.

WOKOUN, René et al. *Regionální rozvoj: (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

WOKOUN, René. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2003. 326 s. ISBN 80-245-0517-7.

WOKOUN, R., MATEŠ, P. *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. 1. vyd. Praha: Linde Praha, 2006. 351 s. ISBN 80-7201-608-3.

MAIER, Karel a kol. *Udržitelný rozvoj území*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 253 s. ISBN 978-80-247-4198-7.

ŽÍTEK, Vladimír. *Regionální ekonomie a politika*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 170 s. Distanční studijní opora. ISBN 80-210-3478-5.

ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY: *Regionální politika 2014-2020*. [online]. [cit. 2015-09-11]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9197/sekce/regionalni-politika-2014-2020/>

MMR: *Programy pro programové období 2014-2020*. [online]. [cit. 2015-09-11]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>

MMR: *Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020*. [online]. 2013 [cit. 2015-09-13]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-2014-2020>

JEŽEK, Jiří. *REGIONÁLNÍ MANAGEMENT JAKO NÁSTROJ REGIONÁLNÍHO PLÁNOVÁNÍ* [online]. [cit. 2015-10-02]. Dostupné z:
http://alkut.cz/regrozvoj/jezek_reg_man_1.pdf